

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 38 (834) Субота, 17 вересня 1983 року | Ціна 2 коп.

НАРОДЖЕНО
ЗНАГАННЯМ

ЙДЕ НАДПЛАНОВЕ ВЗУТТЯ

Неважаючи на те, що планові завдання і соціалістичні зобов'язання нинішнього року досить напружені, нечуючі трудівники Стрийської фабрики гумового взуття успішно справляються з ними. Майже десь тисяч пар надпланово-го взуття, позначеного першим сортом, поставили вони споживачу.

Продуктивність праці праці зросла проти плавно-го на 1,4 процента. Особливо відмінних успіхів у праці нечуючі виробничіни досягли у вересні, готовити старший нормувальник фабрики Д. І. Тепла.

В авангарді соціалістичного змагання впевнено йде дружинний колектив глухих трудівників розкірної дільниці, яку очолює майстер О. С. Пустовіт. Тут, вміло застосувавши прогресивні методи праці, зекономили сировину і матеріалів на 19 тисяч 300 карбованців. Приклад всьому колективу фабрики подають члени УТОГ І. І. Богданов, С. М. Пилипів, В. М. Швабик, М. В. Гіряк, І. В. Палик. Не відстає від товаришів і колектив заготівельної дільниці змін «А», де майстром Л. М. Качалова. Погударному трудяться чуючі і нечуючі взуттєвики, серед яких відзначаються швачки М. С. Груданова, Д. К. Степанишин.

З. РОМАНІВ.
Львівська область.

КОЛЯ ЦІЄІ ЛЮДИНИ особлива. В дитинстві Едуард Ліферов втратив слух, у зрілом віці — зір. Однак це не зламало його характер, не вселило зневірю до життя. Едуард Валентинович повторив подвиг Острівського, Титова, Маресьєва... Він вистояв і зумів піднятися вище власного болю, знайшов місце серед людей. Ліферов не написав прозових творів, але його руки створюють інші цінності. Він — столяр.

Родом Едуард з Новоросійська. Разом з містом перевіз їсі жахи війни. З фронту не повернувся батько, тож малолітній хлопчик узяв на свої плечі турботу по господарству. Після тяжкої хвороби він ріс глухим.

Коли виповнилося сім років, життя понесло його по світу. Спочатку вчився в Армавірській спецшколі-інтернаті для глухих дітей (закінчив на «відмінно»), потім пішов трудитись на завод теслею. Згодом перевіз до Києва, одружився, став працювати столяром на верстатобудівному заводі.

Київ Ліферов полюбив відразу. Інколи навіть здавалося, що в цьому місті народився і виріс. І коли ходив його вулицями, і дивився на будови, то найбільше хотілося стати справжнім майстром. «Як тільки отримаю квартиру, розмірковував він, проведу перший експеримент: обладнаю її меблями, зроблю так, щоб було затишно нам, і дітям».

Проте фантазію свою втілив раніше, як перешов на експериментально-меблеву фабрику. На цьому підприємстві Едуард Валентинович уперше взявся за новий проект, уперше змайстрував дивовижні шафи, серванти, столи... Ще й досі пам'ятає він, як зібралися одного разу біля нього чи не всі робітники цеху.

— Оце краса! — захоплювалися вони.— Комар носа не підточить!

ТА НАЙБІЛЬШЕ експериментував Ліферов у власній квартирі. Пізно ввечері, коли дружина клала спати дітей, сідав з олівецем на кухні й креслив. Різні деталі вигадував. Потім, через два-три дні, майстрував. Десь під осінь умеблю-

вання квартири було готове: шафи для одягу, книги — засклени, з візерунками, орнаментом. А ще — стіл відкідний, місток для телевізора. Сусіди визнали: за їхньою пам'яті не було таких майстрів. Отож і стали приходити до столяра — креслення просити, досвід цереймати.

Здавалося б, тільки й жити, якби не одне лихо, що трапилось на початку травня 1981 року. Заключивши договір про надомну працю, Ліферов вирішив обладнати новий верстат. Під час випробування двигуна, — 7 тисяч обертів на хвилину — ненароком злетів

Кін. Високий, красивий... Деякий час місяці, потім Марина сказала:

— Сідайте, — і повела батька до стільця.

ДВІ ГОДИНИ дочка виступувала на батькових долонах запитання й відповіді, вилітаючи в них також інформацію, що зібралася за день.

Спочатку ми писали на його руках літери — «А», «Б», «В»... Потім виводили слова, — розповідає найменша дочка, п'ятилітися Наталя. — А згодом уже мама навчилася розмовляти з та-том доторком пальців.

Почекавши хвилину, дум-

РИСИ НАШОГО СУЧАСНИКА

ЛЮБОВ І МУЖНІСТЬ

камінь і влучив майстрові у ліве око (на праве він перестав бачити після хвороби). Становище ускладнилось відразу — потрібно було боротися за одне-єдине око.

Із щоденника дочки Марини: «Негайно викликали «швидку допомогу». Оператор зробили в Жовтневій лікарні. Потім іздили в Інститут імені Філатова. Марина дивилась на лікарів і прохала: «Дорогі мої! Я вас дуже прошу, візьміть у мене око — вставте, вставте!...» Але відповідь була безнадійною: повністю розбитий зоровий нерв...»

З тих пір минуло два роки. І ось, ідучи до Едуарда Валентиновича, бентежно хвилюються: як зустрінемося з ним, чи зрозумімо один одного?

Він сидів у кріслі й торкатав пальцями літери в книзі — читав.

— Знайомтесь! Це мій батько, — сказала старша дочка Марина.

Вона торкнула його за плече і він пішов назустріч, простягуючи руки. Ми зуниклися. Він міцно потиснув мою руку, показавши мімікою (Марина в той час пе-реклала): столяр Едуард Ліферов. Кругле обличчя, чорні брови, мускулясти ру-

ку сестри продовжила Марина:

— Батько розповідав, що це дуже страшно, коли вітри, тумани, шум машин і кольори навколошнього світу, словом усе — поруч, але не в тобі і не крізь тебе... Він навчився згодом уловлювати «настрай» дня по запаху, а ритм музики — дотиком пальців... Коли та-то перестав бачити, я пішла в бібліотеку імені М. Островського, щоб узяти буквар — шрифт Брайля. Дізnavшись, що батько столяр, працівники бібліотеки сказали: «Марна то справа, у нього пальці занадто грубі. Ми знаємо одного діректора школи сліпих, який, втративши зір, так і не навчився читати, хоча пальці у нього були набагато чутливіші...»

Ліферови не стали слухати порад. Поки Надія Гаврилівна відпарювала чоловікові руки щодня, діти за-пасалися книгами. І згодом Едуард Валентинович навчився по них читати. А ще проводив роботу надомника.

ІНІ він найбільше тру-диться в першій половині дня, коли Валя й Наталя у школі, а дружина зі старшою дочкою на роботі. Сидіть він у своїй затиш-

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

12-МІЛІОННИЙ ВІДВІДУВАЧ

Ульяновськ. Нескінченим є потік людей з усіх куточків країни, з зарубіжних держав на батьківщину великого Леніна. Сьогодні в Ульяновському філіалі Центрального музею В. І. Леніна зареєстрований 12-мільйонний відвідувач.

Ним став Герой Радянського Союзу, заслужений учитель школи РРФСР М. М. Вербін, якому храни-

телі музею в урочистій обстановці вручили квіти з меморіального саду сім'ї Ульянових, бібліотечку по-литичної літератури.

НАЙБІЛЬШI НА СХОДІ КРАЇНИ

Алма-Ата. Збирання зернових плантацій кукурудзи, найбільших на сході країни, сьогодні почали землероби Казахстану. Врожай всюди вирощено високий. Багато господарств одержують 50—60 центнерів з гектара.

А на полях ланок Ж. Кудайбергенова і К. Жаксылікової у радгоспі імені 60-річчя СРСР Чимкентської області досягнуто рекордного збирання — 110 центнерів. Всі 300 збирально-транспортних комплексів працюють за погодинними графіками.

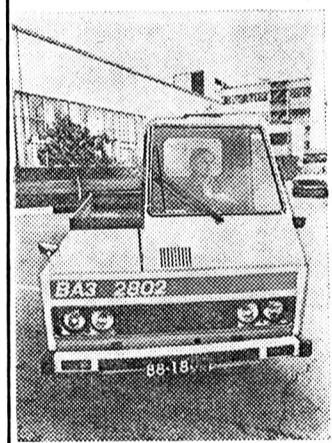
КИШИНІВСЬКІ ОБПРИСКУВАЧІ

Кишинів. Підвищити ефективність обробки посівів допоможе пілотам сільгоспавіації використання модернізованих обприскувачів.

Іх виробництво освоєно на Кишинівському дослідному заводі цивільної авіації. Ця апаратура дає можливість економічніше витрачати хімічні засоби при знищенні бур'янів, точніше виконувати рекомендації агрономів.

(За повідомленнями ко-респондентів ТАРС).

На випробуванні — електромобіль

Тольятті (Куйбишевська область). Спеціалісти Волзького автозаводу розробляють малотоннажні вантажні електромобілі для внутріміських перевезень.

Випробовуються дослідні зразки таких машин.

Електромобілі мають надійний і економічний електропривід. Один раз зарядивши батареї, можна проїхати 85—100 кілометрів.

Вантажопідйомність новинки — 300—500 кілограмів. Автомобіль без вихлопних газів від працюючого мотора допоможе зробити повітря міста чистішим, значити рівень шуму.

На знімку: дослідний зразок електромобіля ВАЗ-2802. Він призначений для перевезень до 500 кілограмів вантажів у міських кварталах.

(Фотохроніка ТАРС — РАТАУ).

Попереду високі рубежі

Достроково введено в дію на встановлену потужність магістральний газопровід Уренгой — Помарі — Ужгород. З цією видатною перемогою будівельників, експлуатаційників, проектувальників, всіх учасників будівництва цієї унікальної у світовій практиці інженерно-технічної споруди, атестується державним Знаком якості.

Запорука успіху — висока традиція технологічна дисципліна.

Фото Б. БУРАКІВСЬКОГО.

буде здано в експлуатацію достроково.

Мітинги проведено і в інших областях, через які пролягла 4.451 — кілометрова траса газопроводу Уренгой — Помарі — Ужгород. Сьогодні на багатьох її ділянках будівельники, експлуатаційники зібрались на робітничі збори. І хоч вони були присвячені трудовій перемозі, ішла грунтова розмова дальнішого вдосконалення роботи.

(Кор. ТАРС).

ПОСИЛЮВАТИ КОНТРОЛЬ

З семінару інженерів з техніки безпеки праці

Втілюючи в життя рішення партії і уряду, у виробничих об'єднаннях і на підприємствах Товариства чимало зроблено для профілактики травматизму, поліпшення умов праці, побуту і відпочинку трудящих. Тільки протягом минулого і першого півріччя нинішнього року, наприклад, для цього витрачено понад 714 тисяч карбованців.

Вивільнено від праці зі шкідливими умовами 22 робітники, поліпшено умови праці для 1300 виробничиків, у тому числі понад 1000 жінок.

На багатьох підприємствах зменшилась кількість нещасних випадків. Заслуговуючи, зокрема на увагу досвід Сімферопольського, Херсонського УВП, Львівського швейного підприємства «Силует», де не сталося жодного випадку виробничого травматизму.

Покращили роботу комплексні пересувні лабораторії по охороні праці.

Однак, контрольні перевірки говорять про те, що окрім керівників підприємств і об'єднань недостатньо дбають про організацію безпеки праці, не створюють належних санітарно-гігієнічних умов, спрямованих на попередження професійних захворювань робітників і службовців, не впроваджують сучасних засобів з технікою безпеки.

Внаслідок цього тільки протягом нинішнього року на Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт»

зареєстровано 5 нещасних випадків. Головна причина їх появи — незадовільна організація оперативного контролю; тут подеколи не проводиться повторний інструктах, на дільницях і в цехах відсутні інструкції з безпечних методів праці.

Аналогічне становище і на Полтавському УВП-2. Не відповідає встановленим вимогам робота служб охорони праці також і на Єнакіївському, Лебединському та Кіровоградському УВП.

До цього часу на Вінницькому, Дніпропетровському, Івано-Франківському, Кіровоградському, Ужгородському № 1 та в Одеському виробничому об'єднанні «Електрік» не обладнано кабінети з охорони праці.

Трапляються випадки неякісної експлуатації та несвоєчасного ремонту технологічного обладнання. На Кімунарському, Кропивницькому, Лебединському, Ужгородському № 1 та на інших підприємствах графіки планово-попереджуvalьного ремонту складаються формально, проводиться ця важлива робота несвоєчасно, дефектні акти на ремонт обладнання і акти на його передачу в експлуатацію не складаються.

Ці та інші недоліки, про які говорилося на семінарі головних інженерів та інженерів з технікою безпеки, що відбувся в Чернігові 8—9 вересня цього року, свідчать про низьку трудову і

Відмінно працює в Одеському виробничому об'єднанні «Електрік» таблетувальник Вячеслав Миколайович Волотовський.

Іого характеризують на підприємстві як вдумливо-го, вимогливого до себе, сумлінного, з творчими рисами трудівника.

З року в рік Вячеслав Миколайович підтверджує звання ударника комуністичної праці.

Змінні завдання В. М. Волотовського виконує на 150—160 процентів.

Фото Й. Міндея.

нову славну сторінку в бою історію корпусу. Прохолодного світанку 21 серпня розвідувальна група під командуванням офіцера Читаліна у складі двох легких танків, кількох десятків автоматників і бронемашин одержала завдання здійснити рейд по тилах ворога, узвіратися в місто Зіньків і виявити сили гітлерівців, розвідати їхні комунікації та захопити «язиця».

Розвідники благополучно пройшли через передній край оборони ворога і обережно рушіли далі. Ідучи в головному дозорі на броньовику, сержант Волох попутно знищив кількох фашистів. Ось уже передмістя Зінькова — село Тараївка. Тут містився великий німецький гарнізон. Командир Читалін вирішив прокочити село на великій

швидкості. Наче вихор промчалися розвідники через Тараївку і без жодного пострілу підійшли до Зінькова — районного центру Полтавської області. Фашисти й думати не могли, що радянські вояни зважаться на такий відчайдушний рейд у глибокий тыл, та ще й удень. Через те появя розвідгрупи Читаліна була для ворога цілковитою несподіванкою.

У містечку панувала тиша. Розвідники, поділивши на дві групи, просувалися до центру. Першу групу очолив сержант Анатолій Волох, другу, з танками, повів Читалін. Біля одного з будинків Волох помітив велосипед. Він митто припиняв рішення. Сів на велосипед і через декілька хвилин з'явився на центральній площі міста. Тут стояли чотири ворожих танка.

Сержант діяв швидко, рішуче. Вискочивши на перший танк, він відкрив люк

Ветеран праці швачка-мотористка Валентина Іванівна Зайцева трудиться на Сімферопольській фабриці культиваторів. Збагачена чималим досвідом роботи, вона охоче ділиться професійними знаннями з молодими виробничниками.

Добрим успіхам трудівниці значною мірою сприяє володіння двома спеціальностями. Валентина Іванівна виробничі завдання виконує на 105—110 процентів.

Їй присвоєно звання «Ударник комуністичної праці».

Фото О. Шуста.

За працю ударну

Цей вечір, організований Ялтинським міжрайвідділом УТОГ і присвячений правофланговим п'ятирічкам, став помітною подією в громадсько-політичному житті нечуючих м. Ялти Кримської області.

Того дня вішановували ударників комуністичної праці, робітників компакт-

них груп держпромисловості і трудівників сільської місцевості. Багато теплих і вдячних слів прозвучало на адресу Євгена Цвєткова з села Краснокам'янки, робітника з Алушти Зої Дячкової, Василя Яскевича з Ялти та багатьох інших.

Це характеризувало їх боїві дії.

Коли радянська піхота прорвала ворожу оборону на річці Хорол, у прорив кинулися танкові підрозділи полковника А. І. Туренкова та Н. В. Давиденка з десантами саперів і однією батареєю винищувального протитанкового артилерійського полку. У бій вступило близько 50 танків та 20 гармат. Пошарпані гітлерівські частини, не витримавши удару, відступили. Вранці 9 вересня танкісти перевелись через річку Грунь поблизу села Гай. Наприкінці дня наш фуражний загін увірвався в Липову Долину — опорний пункт ворога, що посилено оборонявся. Знищивши його гарнізон, бійці заволоділи перевід'їв через Хорол. У цих боях ми захопили 10 ворожих гармат, декілька автомашин з вантажем, ра-

дістанції, склади з боеприпасами та 500 коней. За день тут було знищено близько п'ятисяці фашистів.

19 вересня 1943 року у наказі Верховного Головного командування відзначалося, що наші війська внаслідок навального наступу на Україні протягом 17—18 вересня звільнili від окупантів Прилуки, Ромни, Пирятин, Лубни, Ромадан, Миргород, Красноград, Павлоград. Серед військ, що відзначилися в боях за ці міста, в наказі називався й деський танковий корпус. Цим же наказом корпусу присвоювалося звання твардійського з перейменуванням його на восьмий гвардійський танковий корпус.

А шлях до цього високого звання пролягав через танкові битви в Донбасі, на Курській дузі, через кривополітні бої на Лівобережній Україні.

ДНІПРО ФОРСОВАНО

Ворог покладав великі надії на таку широку водну перепону як Дніпро. Досить сказати, що тільки проти нашого корпусу тут діяло кіль-

ка піхотних, моторизованих дивізій та одна танкова. До того ж протягом останніх місяців ми з боями пройшли близько 400 кілометрів, і

До 40-річчя битви за Дніпро і визволення Києва

ДОРОГАМИ ПЕРЕМОГ*

НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ

З величезним ентузіазмом зустріли ми нацизм Батьківщини — звільнити Україну від німецько-фашистських загарбників. Благодія визвольна місія, що випала на долю нашого корпусу, додавала кожному танкістові нових сил.

Кожен наш солдат і офіцер розумів, що повернення Батьківщині українських земель відкриває нові можливості для перемоги над ворогом. Знущувана, але не знищена, нескорена партизанска Україна оживе знову і дасті фронтові хліб і метал, снаряди і бойові машини, наснагу своїм визволителям.

У боях за Лівобережну Україну та звільнення Києва війни-танкісти вписали

* Закінчення. Початок див. «Наше життя» від 10 жовтня ц. р.

ЗВЕДЕННЯ

ВИПУСК НОРМАТИВНО-ЧИСТОГО ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА ЗА СЕРПЕНЬ 1983 р.

(в тисячах карбованців)

Назва підприємства об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Сумське	28	34	121,4
Харківське № 2	39	45	115,4
Дрогобицьке	60	69	115,0
Єнакіївське	56	63	112,5
Ужгородське № 1	24	27	112,5
Івано-Франківське	76	83	109,2
Львівське швейне підприємство «Силует»	112	119	106,3
Черкаське	53	56	105,7
Бродівське	73	76	104,1
Білоцерківське	76	79	104,0
Житомирське	78	81	103,9
Ужгородське № 2	59	61	103,4
Ровенське	33	34	103,0
Вінницьке	69	71	102,9
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	350	360	102,9
Полтавське № 1	41	42	102,4
Полтавське № 2	88	90	102,3
Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт»	366	374	102,2
Кіровоградське	48	49	102,1
Чернівецьке	241	246	102,1
Херсонське	56	57	101,8
Кам'янсько-Подільське	62	63	101,6
Харківське № 1	69	70	101,5
Конотопське	72	73	101,4
Дніпропетровське	49	49,6	101,2
Одеське виробниче об'єднання «Електрік»	168	170	101,2
Ворошиловградське	140	140	100,0
Дніпродзержинське	83	83	100,0
Запорізьке	178	178	100,0
Лебединське	42	42	100,0
Лубенське	68	68	100,0
Миколаївське	33	33	100,0
Сімферопольське	33	33	100,0
Чернігівське	75	75	100,0
Артемівське	78	74	94,9
Комунарське	31	23	74,2
ВСЬОГО:	3207	3290,6	102,6

ЩОБ ЦВІЛИ САДИ

Роки війни... Минають десятиріччя, а вони ще й досі постають в уяві, привиджуються у снах. Скільки б не спливло часу, а роки ті не зітрутися в людській свідомості, їх будуть пам'ятати наші внуки і правнуки, роки ті озиватимуться голо-сом наших батьків, братів,

сестер, які загинули, визволючи рідне та кровне...

Важкі ті роки...

Звільнення Донецька (колишнє Сталіно) не було для нас несподіванкою. Ми тоді працювали у віддаленому колгоспі. «Все для фронту, все для перемоги!» та-кий був наш лозунг. Мені,

як комуністу, доручили тоді вести в позаробочий час політичну і пропагандистську діяльність.

Після сталінградської битви всі радянські люди працювали з однією думкою: перемога неминуча! І ось, дізнавшись про звільнення рідного міста, я відразу побіхав у обком партії. Розмова була широкою і діловою: «Ідьте в облсоцзабез.

Там же вистачає комуністів». Важка дорога, безсонні нічі (вагони весь час були переповнені військовими)... І, нарешті, рідне місто! Коли вийшов на йогову вулиці, страшно було глянути: розвалені будинки, розбиті мовчазні заводи, зруйновані шахти...

В облсоцзабезі до основної роботи мені доручили також виконувати обов'яз-

ки голови обласного відділу УТОГ. Знайомлячись з людьми, я дізнається, що більшість з них були голодними, що всі вони, хоч і страждали, однак працювали на німців так і не пішли.

...Весною я перевіз свою сім'ю додому. В цей час уже розпочалася велика робота по відновленню Донецького облвідділу УТОГ.

Керувала ним М. Д. Труханова. З її ініціативи глухі трудівники міста відбудували клуб, відновили роботу в майстернях. А я пішов працювати по спеціальності — директором спецшколи-інтернату в м. Жданові.

В ті дні уже цвіли сади і піднімалася пшениця...

Я. РАДОМСЬКИЙ,
ветеран праці.

Понад тридцять років працює слюсарем-складальником на Мелітопольському заводі «Гідромаш» Володимир Григорович Терехов. Прийшов у колектив трудників зовсім юним, без будь-якої спеціальності. Згодом освоїв слюсарську справу, потім став слюсарем-складальником. Працював старанно, сумлінно. Постійно перевиконував виробничі завдання, особливу увагу звертав на якість роботи.

Адміністрація підприємства цінує відданість робітника, всіляко заохочує його продуктивну працю. З року в рік В. Г. Терехов підтверджує звання «Ударник комуністичної праці», його нагороджено знаком «Переможець соціалістичного змагання 1981 року». Володимир Григорович — ветеран праці, ветеран підприємства, а ще — майстер спорту.

Р. СКУБЕНКО.

м. Мелітополь
Запорізької області.

Перед кожним керівником школи стоїть важливі завдання — створити творчий педагогічний колектив, ретельно дібрати кадри, вміло розподілити їх. Адже від цього залежить успіх усного навчально-виховного процесу.

У нашому колективі створено хороший психологічний мікроклімат. Робота адміністрації підпорядкована розвитку творчої активності підпрацівників. Ми прагнемо, щоб кожен практичний працівник школи займав активну життєву позицію. Для цього перш за все, чітко плануємо роботу, осіклики без цього дати оцінку діяльності колективу і окремих робітників, неможливо, не провівши паралелі між наміченим і виконаним.

Плануючи той чи інший вид діяльності, ми прагнемо розрахувати і розставити силу всіх членів педагогічного колективу так, щоб кожен з них віддавав максимум того, що він може за свою підготовкою і особистими якостями. Так, при складанні річного плану, ми завчасно визначали творчу групу вчителів і вихователів, котра займається збирянням матеріалів, проводить анкетування педагогічного колективу з метою вдоосконалення навчально-виховного процесу, враховує зауваження і побажання працівників.

Кожне методичне об'єднання формує завдання, зміст і види діяльності школи на новий навчальний рік.

Для оперативності виконання загальношкільного плану складаємо на півріччя наочний, зручний у користуванні, план-календар, який координує роботу шкільних організацій і проведення позакласних заходів. Цим ми виключаємо дублювання, досягаємо ритмічного використання часу і праці співробітників школи.

По-різному проходить творча активність у колективі і по-різному ми оцінюємо діяльність вчителів, осіклики колектив за своїм складом, знаннями, особис-

тими якостями поділяється на певні категорії: є в нас талановиті вчителі і вихователі — майстри своєї справи, є середні і slabkі, молоді і початкуючі. Предметом особливого піклування у нас є молоді вчителі і вихователі, їх становлення, пошук свого місця в школі.

У практиці роботи нашої школи стали такі традиційні форми вивчення нових членів колективу, як їх розповіді про себе і про свої труднощі, вивчення особових листів з обліку кадрів,

ВИХОВУЄМО ТВОРЧУ АКТИВНІСТЬ

трудових книжок, і тієї документації, котра уточнює координату початкову уяву про нового викладача, спостереження за його педагогічною діяльністю під час відвідування уроків і позакласних занять з дітьми.

Ми намагаємося визначити особисті, індивідуальні дані кожного педагога школи, щоб цілеспрямовано проводити свою роботу з учителями і вихователями, об'єктивно оцінювати діяльність кожного з них.

Ось, наприклад, як ми працюємо з «середніми» і « slabkими» вчителями і вихователями. Визначення це, зрозуміло, умовне для педагогів. Трапляються удачі, бувають і зриви. Сильніші в чомусь одному, slabkі — в іншому. Але головний їх недолік — нездовільне володіння методами викладання, використання звукопідсилюючої апаратури, методикою постановки і корекції звуків, незнання психологічних особливостей різних вікових груп слабочуючих дітей. Для цих товаришів ми організовуємо відкриті уроки і заняття, за-прошуємо на семінари-прак-

і за процесом. Підсумок праці педагога — це виконання державної програми, рівень знань і мовних навичок, вихованість і розвиток учнів, їх самостійність і зміння здобувати знання власними зусиллями. Зрозуміло, що все це вивчаємо з урахуванням віку дітей і віддалення, в якому вони навчаються.

В оцінці діяльності ми використовуємо могутній засіб виховання колективу — заохочення. У нас застосовуються такі моральні стимули: похвалити працівника сам на сам або перед колективом, позитивний відгук про його особу чи роботу при допомозі бюлетня «Урок року», котрий вивішується в методкабінеті, подяка у наказі із занесенням до трудової книжки, нагородження грамотою. На нарадах ми зачитуємо листи-подяки і відгуки у пресі, що надійшли від батьків. У нас заведена «Книга Трудової Слави», куди заносимо прізвища кращих вчителів і вихователів. Ми прагнемо дати зрозуміти людям, що хороши справи поміча-

ються і не забиваються. А звідси — і добросовісне ставлення до справи, громадська активність, бажання зробити свою школу ще кращою.

Добрым стимулюючим засобом у роботі з кадрами при оцінці їх діяльності є атестація вчителів. Протягом п'яти років ми атестували 37 чоловік. Кращих з кращих було представлено до нагороди.

Визначаючи якість роботи вчителя і вихователя, ми оцінюємо їх працю за двома основними напрямками:

за результатом його праці

и оперативних нарадах у директора ми, керівники, обмінююмося думками про уроки, які відвідуємо, вивчаємо індивідуальну майстерність кожного вчителя і вихователя, особливо після спільноговідіування уроків і занять. Проводимо огляди кабінетів, класів, спальних та ігрових кімнат, конкурсів, вечорів, заслуховуємо звіти вчителів і вихователів про свою роботу. І завжди прагнемо бути об'єктивними при їх оцінці.

Без ініціативи і творчості вчитель не може існувати і ми прагнемо заохочити вчителів і вихователів до дослідження. Важливу роль у цій справі відіграє шкільний методичний кабінет, у якому кожен вчитель і вихователь може одержати пораду: як скласти план, підготуватися до уроку, зробити добірку методичної літератури, ознайомитися з наказами і методичними листами вищестоячих органів.

Ми прагнемо, як уже значалося, розумно використовувати найсильніші засоби виховання колективу — заохочення. У нас застосовуються такі моральні стимули: похвалити працівника сам на сам або перед колективом, позитивний відгук про його особу чи роботу при допомозі бюлетня «Урок року», котрий вивішується в методкабінеті, подяка у наказі із занесенням до трудової книжки, нагородження грамотою. На нарадах ми зачитуємо листи-подяки і відгуки у пресі, що надійшли від батьків. У нас заведена «Книга Трудової Слави», куди заносимо прізвища кращих вчителів і вихователів. Ми прагнемо дати зрозуміти людям, що хороши справи поміча-

ться із того часу, коли Іван Михайлович Подольчак вперше переступив поріг проходної Ужгородського УВП-1. Ті перші кроки у самостійне життя були невпевненими, несміливими.

Як-то прийде колектив? Та побоювання виявилися марнimi, як тепер розуміє Іван Михайло в іч. Швидко оволодів спеціальністю, звичайно, не без допомоги старших, більш досвідчених товаришів.

Працює нині І. М. Подольчак склозаточувальником. Змінні завдання виконує на 120—130 процентів. Його нагороджено ювілейною Ленінською грамотою.

Іван Михайлович — добрий порадник, наставник для молоді. Не одному початківцю допоміг він оволодіти професією.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Донецька область.

підвісся комсорг роти автоматників Дьомін із закличкою «За наш Дніпро, за рідну Україну — вперед!» кинувся на ворога. Гвардійці відбили й цю атаку ворога.

Десять разів протягом одного дня фашисти атакували на правому березі Дніпра підрозділів, яким командував Гребенником та старшим лейтенантом Силаєвим досягла лівого берега Дніпра у районі міста Переяслава-Хмельницького. Вони перші переправилися на човнах на правий берег біля села Трахтемирова під шаленим вогнем ворога. Дві доби група героїв відбивала спроби фашистів скинути у річку розвідників, але марно. До Дніпра підходили все нові підрозділи. Тут під сильним артогнем, під бомбардуванням ворожої авіації у ходінні воді працювали сапери підрозділу гвардії майора Бессонова, забезпечуючи переправи. На приб-

і демо йти тільки вперед!». Гітлерівці перепинили шлях до річки, але вони, яким командував Гребенником та старшим лейтенантом Алаликіна, били по оглядових щілинках машини, закидали їх гранатами, але танк нестримно йшов вперед. У цьому бою танкісти знищили понад 100 гітлерівців.

Воювали тут доводилося за найскладніші умови: гори, піски, глибокі яруги. Неважаючи на це, вміло маневруючи на полі бою, екіпаж лейтенанта Алаликіна пробивав собі шлях уперед через трупи ворожих солдатів та офіцерів, сіючи жах серед фашистів. Відважний екіпаж знищив мінометну батарею, два кулемети та близько 700 гітлерівців.

Помнила свою славу батарея батареї протитанкових гармат Сергея Суворова, команда танкової роти Микола Козловського, старшини Василя Ушакова та червоноармійця Василя Тюріна.

Ми не лише втримали Дніпровський плацдарм, але й розширили його, звільнюючи від атаки великих сил піхоти танків ворога, що всередині листопада перервали шосейну магістраль Київ — Житомир.

Наш корпус у той час було виведено на формування, та осіклики загроза Києву посилилася, ми знову вступили в бій. У цьому районі танкісти корпусу 18 листопада взяли на себе удар 35 танків та самохідних гармат. Сім діб ми відбивали навальні спроби гітлерівців прорватися до Києва. За цей час упертих бої наші танкісти підбили і знищили десятки ворожих машин, багато протитанкових гармат, і мінометів та кілька сот фашистів. Танкові підрозділи корпусу у взаємодії з іншими частинами відсторонили Київ. Захисили місто, завойоване до того ціною.

М. БІЛОКОНЬ.

«НАШЕ ЖИТТЯ»

НА ЗАСЛУЖЕНИЙ ВІДПОЧИНОК – З ПОЧЕСТЯМИ

Майже четверть віку працювала перекладачем у компактній групі Запорізького автозаводу «Комунар». Марія Артемівна Ротто. Не шкодувала сумлінна трудівниця ні сил, ні часу для глухих виробничників, її скромна частка праці вливалася у трудові успіхи компактної групи, всього колективу підприємства.

Багато добріх справ на рахунку Марії Артемівни за час роботи на «Комунар». Завдяки її постійній турботі поліпшилися умови праці і відпочинку нечуючих, їх побут. Щирий друг і порадник, вона завжди приходила на допомогу глухим, ніколи не залишала їх у скрутну хвилину.

Днями колектив компакт-

тої групи і представники громадських організацій автозаводу проводжали Марію Артемівну Ротто на заслугений відпочинок. Багато відчайдіні слів і щирих побажань прозвучало на адресу цієї привітної і роботяжної жінки, яка стільки сердечного тепла і енергії віддала справі служіння людям з вадами слуху. В

урочистій обстановці в Запорізькому обласному будинку культури Марію Артемівну було нагороджено медаллю «Ветеран праці», Грамотою дирекції заводу, листом-подякою облвідділу УТОГ, їй подарували багато яскравих красивих квітів.

С. МАРЧЕНКО.

НА ДОПОМОГУ ГРОМАДСЬКОМУ КОРСПОНДЕНТОВІ

СКЛАДОВІ ДІЄВОСТІ І ЕФЕКТИВНОСТІ

Чи замислювались ви над тим, для чого людина звертається до газет і прагне надрукуватися на її сторінках? Очевидно, для того, щоб привернути увагу читачів до порушених питань і активно вплинути на стан справ. Отже, вже сама публікацією громадський кореспондент здійснює акцію дієвості. Але це лише початок справи. Можна опубліковувати матеріал, але міне час, і стане ясно, що автор замітки не досяг поставленої мети. Що ж треба зробити, щоб слово громадського кореспондента, видруковане в газеті, виявило свою дієвість і ефективність, принесло користь справі?

Насамперед, не обмежуватися публікацією. Якщо матеріал побудований на позитивних прикладах і фактах, треба простежити, як підтримується на місцях передовий досвід, які висновки зроблять товарищи з викладеного, що нового вносить у справу. З цього приходу громадський кореспондент може взяти інтер'ю у керівника підприємства або установи, організувати його виступ або запросити зацікавлених людей прокоментувати викладене на сторінках газети. Активіст друкованого органу повинен виявити тут свої організаторські здібності і наполегливість у досягненні мети, внаслідок чого газета має одержати потрібний матеріал, який допоміг би проінформувати читачів про дієвість своїх виступів.

Надзвичайно важливо використовувати активні форми підвищення дієвості виступів газети. Наприклад, останнім часом практикується проведення зборів читачів на місцях, в установах або на підприємствах, з обговоренням листів читачів або цікавих і змістовних матеріалів, надрукованих на сторінках газети.

Взагалі, громадський кореспондент не може проходити остронів важливих питань, які порушили газету й у інших своїх виступах. За-

ВІД РЕДАКЦІЇ: На цьому ми завершуємо публікацію бесід з нашими читачами і громадськими кореспондентами. Сподіваємося, що вони сприятимуть активізації вашої участі у газеті. На зміцнення зв'язків газети з читачами спрямовує нас і червневий (1983 р.) Пленум Центрального Комітету КПРС.

Просимо повідомити, чи задоволили вас наші бісіди, висловити побажання щодо дальшої потреби у таких матеріалах, якими ви хотіли б їх бачити на сторінках «Нашого життя».

Чекаємо ваших листів!

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ — ГАЗЕТА ВІДПОВІДАЄ

ЯКЩО ЗАХВОРІВ ХТОСЬ З РОДИНИ

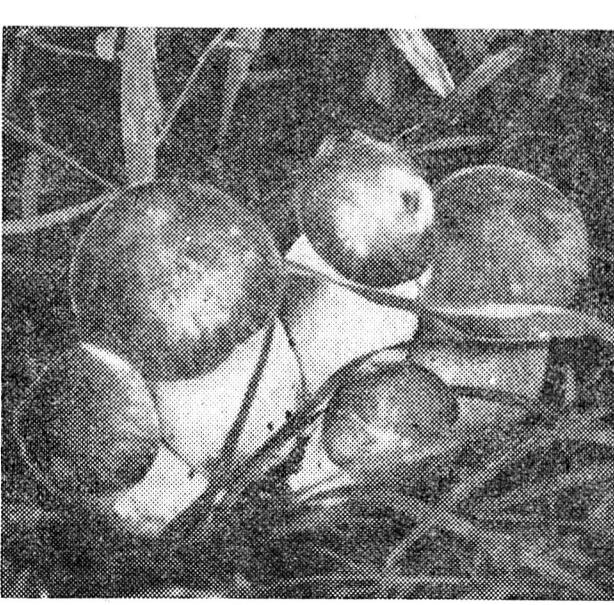
У яких випадках видається допомога при хворобі члена сім'ї?

В. КРАВЧЕНКО.
м. Дрогобич
Львівської області.

Якщо захворів член сім'ї працівника, лікарняний листок йому видають тоді, коли відсутність догляду загрожує небезпекою для життя і здоров'я хворого і при умові, що його не можна влаштувати в лікарні і немає іншого члена сім'ї, який міг би доглядати його.

При захворюванні дитини до двох років лікарняний листок матері видається незалежно від наявності інших членів сім'ї.

Л. ШЛЬОНОВ,
юрист.

П'ятеро братів — білих боровиків...

Фотоетюд А. МОРГУНА.

ІНДЕКС
60981

«НАША ЖИЗНЬ — орган Центрального
правління Українського общество глухих

Наша адреса: 252150, Київ, 150, МСП, вул. Червоноармійська, 74
редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80

ФУТБОЛ

НАПЕРЕДОДНІ ЗМАГАНЬ

Швидко промайнуло літо. вийшли у фінал, де на них футbolісти Київського обласного відділу УТОГ провели його зустрічі з сильними суперниками, серед яких і «давні знайомі» — «Схід» і «Більшовик».

Вдало розпочала команда ігри другого кола. Перша зустріч закінчилася перемогою нечуючих спортсменів 4:2. Тепер у першості міста Києва для команди настає перерва, під час якої у Запоріжжі відбудеться першість республіки, а згодом у Москві — першість СРСР.

Нещодавно у Києві завершився учебово-тренувальний збір головної команди України. На жаль, не вдалося здійснити усез заплановане. Вікторе Львівська, Одеська, Кримська і Дніпропетровська обслуговували фізкультури за перше коло. Нечуючі футbolісти посили п'яте місце з десяти команд. А якщо зажити на те, що розрив між третім і п'ятим місцем становить лише три очка, то цілком реальним вдається завдання боротися за третє-четверте місце. Для досягнення поставленої мети сьогодні команда зробила тренування максимально інтенсивними, тим більше, що переду не менш важливий іспит — відстоїти звання чемпіонів УТОГ.

Тренування чергувались з іграми спартакіади Київської міськради профспілок. Перемігши в трьох зустрічах команди «Будівельник», «Локомотив», «Учитель», нечуючі футbolісти

В. КУЛІБАБЕНКО,
ст. тренер збірної
команди УТОГ
з футболу.

ПЛАВАННЯ

НА ГОЛУБИХ ДОРИЖКАХ

У плавальному басейні середньої дитячої юнацької спортивної школи № 2 відбулись змагання на першість Херсонської спецшколи-інтернату для глухих дітей з плавання, в яких взяли участь учні I—XII класів. Всього на водних діоріжках поміялись силами 72 учасники, котрі виборювали звання чемпіонів у трьох вікових групах.

Серед дівчат на цій же дистанції перемогла Лариса Федорова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У дівчат на цій же дистанції перемогла Лариса Федорова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

У хлопчиків на цій же дистанції перемога Ігоря Степанова. Учні початкових класів змагались на дистанції 50 метрів з часом 56,0 секунд. Для досягнення максимального інтенсивного плавання використовували техніку вільного плавання.

Редактор П. БУЛАТОВ

Д